

Preklad tejto stránky bol vytvorený strojovým prekladom [Prepojenie]. Strojové preklady môžu obsahovať chyby, ktoré môžu znižovať ich zrozumiteľnosť a presnosť. Ombudsman nenesie žiadnu zodpovednosť za prípadné nezrovnalosti. Ak potrebujete najaktuálnejšie informácie a chcete mať právnu istotu, pozrite si zdrojovú verziu, ktorá sa nachádza na uvedenom odkaze angličtina. Ak potrebujete viac informácií, prečítajte si dokument o našej [jazykovej politike a politike prekladu](#) [Prepojenie].

Rozhodnutia vo veci 1953/2008/MF - Údajná neschopnosť retroaktívne zaplatiť príspevok na nezaopatrené dieťa

Rozhodnutie

Prípád 1953/2008/MF - Otvorené dňa 30/07/2008 - Odporúčanie týkajúce sa 07/09/2009 - Rozhodnutie z dňa 18/10/2010

Sťažovateľ je úradník Európskeho parlamentu a má dieťa so zdravotným postihnutím. V dôsledku zdravotného postihnutia svojho dieťaťa sťažovateľ dostával zdvojnásobený európsky príspevok na nezaopatrené dieťa, ktorý umožňuje služobný poriadok, ako aj príspevok na vnútroštátnej úrovni.

Parlament sa domnieval, že uvedené dva príspevky majú rovnaký charakter a odpočítal výšku vnútroštátneho príspevku od výšky zdvojnásobeného európskeho príspevku. Parlament tak urobil napriek skutočnosti, že sťažovateľ ho požiadal, aby neprijal rozhodnutie, skôr ako Súdny dvor Európskej únie neskončí svoje posudzovanie v konaní v podobnej veci. Po niekoľkých mesiacoch Súdny dvor konštatoval, že uvedené dva príspevky nemajú rovnaký charakter. Na základe tohto rozsudku sťažovateľ vyzval Parlament, aby mu retroaktívne zaplatil zdvojnásobený príspevok na nezaopatrené dieťa. Parlament odmietol na základe toho, že rozsudok sa uplatňuje iba na subjekty právnych konaní.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že Parlament nekonal spravodlivo a v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. Tvrdil, že Parlament nevzal dostatočne do úvahy uvedený rozsudok, keď mu odmietol retroaktívne zaplatiť zdvojnásobený príspevok na nezaopatrené dieťa v celej výške.

Ombudsman sa domnieval, že dokonca aj keď Parlament nemal zákonnú povinnosť použiť rozsudok v súvislosti s úradníkmi v podobnej situácii, ktorí však neboli účastníkmi konania, neexistovala zákonná prekážka, ktorá by mu bránila uplatniť výklad Súdného dvora európskeho práva na uvedených úradníkov. To bolo nielen úplne zákonné, ale aj v súlade so zásadami

správneho úradného postupu. Skutočnosť, že Parlament odmietol nahradiť sťažovateľovi nezákonne odpočítanú časť zdvojnásobeného európskeho príspevku na nezaopatrené dieťa, ombudsman označil za nesprávny úradný postup. Odmietnutie zo strany Parlamentu zhoršila skutočnosť, že sťažovateľ ho osobitne žiadal, aby pred znížením výšky príspevku počkal na rozsudok Súdneho dvora, Parlament tak však neurobil.

Ombudsman preto predložil tento návrh odporúčania: „*Parlament by mal retroaktívne zaplatiť sťažovateľovi zdvojnásobený príspevok na nezaopatrené dieťa za obdobie od 1. marca 2004 do 1. apríla 2005, konkrétne vo výške 5 500 EUR.*“

Parlament zamietol návrh odporúčania.

Ombudsman zdôraznil sociálny význam príspevkov pre rodičov detí so zdravotným postihnutím a potvrdil zistený nesprávny úradný postup. Túto vec uzatvoril kritickou poznámkou. Takisto informoval Výbor EP pre petície o stanovisku jeho správnych služieb v súvislosti so základnými právami detí a osôb so zdravotným postihnutím.

O okolnostiach, ktoré viedli k podaniu sťažnosti

1. Syn sťažovateľa sa narodil v roku 1979. Je mentálne postihnutý.
2. Sťažovateľ je úradníkom Európskeho parlamentu. V súlade s článkom 67 ods. 3 služobného poriadku [1] Parlament od roku 1992 do roku 2004 priznal sťažovateľovi dvojnásobok mesačného príspevku na nezaopatrené dieťa vo výške 521 EUR. Okrem toho luxemburský fond vzájomnej pomoci v súlade s luxemburským zákonom zo 16. apríla 1979 vyplatil sťažovateľovi ako právnomu zástupcovi jeho dieťaťa so zdravotným postihnutím osobitný príspevok na deti so zdravotným postihnutím (ďalej len „luxemburský príspevok“). Táto suma predstavovala 553 EUR mesačne.
3. Dňa 25. marca 2004 vedúci oddelenia pre individuálne práva Parlamentu informoval sťažovateľa, že článok 67 ods. 2 služobného poriadku [2] neumožňuje, aby sa európske dávky prekrývali s dávkami z iných zdrojov. Vedúci oddelenia pre práva jednotlivcov ďalej uviedol, že od 1. marca 2004 bude luxemburský príspevok na jeho dieťa so zdravotným postihnutím odpočítaný z dvojnásobku príspevku na nezaopatrené dieťa, pretože tieto dva prídavky majú rovnakú povahu. V dôsledku toho sťažovateľ nepoberal príspevok na dvojité nezaopatrené dieťa vôbec, pretože bol nižší ako luxemburský príspevok.
4. Dňa 2. februára 2004 podal iný úradník Parlamentu (pán W.), ktorého dieťa je tiež mentálne postihnuté, na Súd prvého stupňa žalobu proti rozhodnutiu Parlamentu o odpočítaní luxemburského príspevku z dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa vyplácaného Parlamentom (*W./Parlament*) [3] .

5. Dňa 16. júna 2004 sťažovateľ podal sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku

proti rozhodnutiu Parlamentu z 25. marca 2004. V tejto sťažnosti napadol odpočítanie luxemburského príspevku z dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa, ktorý mu vznikol podľa služobného poriadku, a požiadal menovací orgán, aby odložil svoje rozhodnutie o svojej sťažnosti vzhľadom na vyššie uvedené prebiehajúce konanie.

6. Listom z 27. septembra 2004 Parlament zamietol sťažnosť sťažovateľa podľa článku 90 ods. 2 z dôvodu, že tieto dve príspevky mali rovnakú povahu. Parlament okrem toho odmietol odložiť svoje rozhodnutie vzhľadom na prebiehajúci prípad, ale neuviedol žiadne dôvody svojho odmietnutia.

7. Súd prvého stupňa žiadosť pána W. zamietol. Následne pán W. podal odvolanie na Európsky súdny dvor (ESD). Súdny dvor vo svojom rozsudku z 18. decembra 2007 [4] (ďalej len „rozsudok“) rozhodol, že luxemburský príspevok na dieťa so zdravotným postihnutím nemá vzhľadom na svoj cieľ a cieľ rovnakú povahu ako dvojitá dávka na nezaopatrené dieťa, ktorú Parlament poskytuje v súlade s článkom 67 ods. 3 služobného poriadku. Parlament bol nariadený so spätnou účinnosťou zaplatiť odvolateľovi príslušné dvojité prídavky na nezaopatrené dieťa, ako aj vzniknuté úroky.

8. Sťažovateľ podal 21. januára 2008 na Parlament žiadosť podľa článku 90 ods. 1 služobného poriadku. Na základe rozsudku požiadal Parlament, aby mu vyplatil dvojitý príspevok na nezaopatrené dieťa, ako aj vzniknutý príspevok za obdobie od 1. marca 2004 do 1. apríla 2005.

9. Sťažovateľ podal 7. februára 2008 žiadosť o dvojitý príspevok na nezaopatrené dieťa bez odpočítania luxemburského príspevku. Rozhodnutím zo 4. marca 2008 bolo sťažovateľovi poskytnuté s účinnosťou od 1. januára 2008.

10. Sťažovateľ podal ďalšiu žiadosť o zaplatenie súm odpočítaných Parlamentom pred vydaním rozsudku v období od 1. marca 2004 do 1. apríla 2005. Tieto zrážky boli vykonané z dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa na základe článku 67 ods. 2 služobného poriadku.

11. Dňa 15. februára 2008 vedúci oddelenia pre individuálne práva Parlamentu zamietol žiadosť sťažovateľa z dôvodu, že rozsudok týkajúci sa retroaktívnej platby sa uplatňoval len medzi stranami a nemohol byť uplatnený v prípade sťažovateľa. Parlament ďalej uviedol, že 4. marca 2008 vedúci oddelenia pre individuálne práva informoval sťažovateľa, že „*má nárok na dvojnásobok príspevku na nezaopatrené dieťa od 1. januára 2008.*“

12. Dňa 5. marca 2008 podal sťažovateľ Parlamentu druhú sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku. Sťažovateľ sa odvolal na uplatnenie rozsudku vo veci *erga omnes*.

13. Listom zo 16. júna 2008 Parlament zamietol sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 z dôvodu, že rozsudok nemožno považovať za novú vecnú skutočnosť. Lehoty na interné opravné prostriedky v prípade sťažovateľa preto nebolo možné opätovne otvoriť.

14. Dňa 9. júla 2008 sa sťažovateľ obrátil na ombudsmana.

Predmet vyšetrovania

15. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti tvrdil, že Parlament nekonal spravodlivo a v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. Na podporu tohto tvrdenia sťažovateľ tvrdil, že Parlament dostatočne nezohľadnil rozsudok, keď odmietol so spätnou účinnosťou vyplatiť mu dvojnásobný príspevok na nezaopatrené dieťa za obdobie, počas ktorého bol znížený.

16. Sťažovateľ navrhol, aby mu Parlament zaplatil sumy, ktoré mu odpočítal od 1. marca 2004 do 1. apríla 2005 z dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa poskytnutého Parlamentom z dôvodu luxemburského príspevku, ktorý poberal na svoje zdravotne postihnuté dieťa.

Vyšetrovanie

17. Dňa 30. júla 2008 ombudsman začal vyšetrovanie tvrdenia a tvrdenia sťažovateľa.

18. Parlament zaslal svoje stanovisko 11. novembra 2008. Ombudsman ju postúpil sťažovateľovi s výzvou na predloženie pripomienok, ktorú zaslal 25. novembra 2008.

19. Po dôkladnom zvážení stanoviska a pripomienok predložil ombudsman 7. septembra 2009 návrh odporúčania v súlade s článkom 3 ods. 6 svojho štatútu.

20. Dňa 18. januára 2010 Parlament zaslal svoje odôvodnené stanovisko. Ombudsman postúpil túto odpoveď sťažovateľovi spolu s výzvou na predloženie pripomienok. Sťažovateľ zaslal svoje pripomienky 1. marca 2010.

Analýza a závery ombudsmana

A. Údajné nespravodlivé zaobchádzanie

Argumenty predložené ombudsmanovi

21. Sťažovateľ tvrdil, že Parlament nekonal spravodlivo a v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania. Na podporu tohto tvrdenia sťažovateľ tvrdil, že Parlament dostatočne nezohľadnil rozsudok, keď mu retroaktívne odmietol vyplatiť dvojnásobok príspevku na nezaopatrené dieťa za obdobie, počas ktorého bol znížený.

22. Sťažovateľ navrhol, aby mu Parlament zaplatil sumu, ktorú od 1. marca 2004 do 1. apríla 2005 odpočítal z dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa, ktorý priznal sťažovateľovi, z dôvodu luxemburského príspevku, ktorý poberal na svoje dieťa so zdravotným postihnutím.

23. Parlament vo svojom stanovisku uviedol, že *čiasťočne* [5] zamietol sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 z 27. septembra 2004. Podľa ustálenej judikatúry platnej v tom čase bol výkon pravidla neprekrývania dávok stanoveného v článku 67 ods. 2 služobného poriadku odôvodnený [6] , pretože tieto dva príspevky mali porovnateľnú povahu a mali rovnaký cieľ: „*zákonný príspevok, ako aj „Luxemburský príspevok“ boli jasne určené na poskytnutie pomoci s nákladmi, ktoré vznikli v súvislosti s pomocou a starostlivosťou potrebnou na starostlivosť o osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. V roku 2004 však sťažovateľ nevyužil súdne odvolacie konania, ako sa stanovuje v článku 91 ods. 3 služobného poriadku [7] , ktoré mohol použiť na napadnutie rozhodnutia Parlamentu. V dôsledku toho sa rozhodnutie o jeho situácii stalo konečným.*

24. Vo veci *W./Parlament* Súdny dvor rozhodol, že luxemburský príspevok *nie je porovnateľný* s dvojítm prídavkom na nezaopatrené dieťa stanoveným v článku 67 ods. 3 služobného poriadku. Parlament bol zaviazaný na zaplatenie nedoplatkov na dieťa, ktoré mal žalobca, pán W., poberať od 1. júla 2003. Vzhľadom na rozsudok, ktorým sa zrušil rozsudok Súdu prvého stupňa [8] , sa Parlament rozhodol zmeniť svoju administratívnu prax.

25. Parlament sa však domnieval, že nemožno požadovať retroaktívne vyplácanie predmetných príspevkov sťažovateľovi. Rozsudok sa neuplatňoval na tretie strany vo veci, vo vzťahu ku ktorým rozsudok nesmie mať žiadny retroaktívny právny účinok. Rozsudok bol uplatniteľný len na účastníkov konania.

26. Parlament odkázal na uplatniteľnú judikatúru [9] , v ktorej sa uvádza, že okrem samotných účastníkov konania pred Súdnym dvorom sú jedinými osobami dotknutými právnymi účinkami rozsudku Súdneho dvora, ktorým sa akt zrušuje, osoby priamo dotknuté zrušeným aktom. Takýto rozsudok môže predstavovať len novú skutočnosť, pokiaľ ide o tieto osoby.

27. Sťažovateľ nebol *stranou prípadu W./Parlament*. Preto nebol priamo dotknutý opatreniami, ktoré ESD zrušil. Rozsudok teda nepredstavoval novú skutočnosť. Okrem toho lehota na podanie odvolania proti zamietnutiu jeho sťažnosti v roku 2004 uplynula. V dôsledku toho sa administratívne rozhodnutie Parlamentu z 25. marca 2004 stalo konečným a nemožno ho zmeniť a doplniť. Sťažovateľ sa nemôže na základe zásady rovnakého zaobchádzania odvolávať na retroaktívne uplatnenie rozsudku na jeho osobnú situáciu a požadovať vrátenie súm odpočítaných z dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa.

Posúdenie ombudsmana, ktoré viedlo k návrhu odporúčania

28. Je nesporné, že rozsudok, ktorým sa zrušuje rozhodnutie Parlamentu vo veci pána W. a ktorým sa nariaďuje retroaktívna platba, bol právne záväzný len pre účastníkov konania. Ustálená judikatúra je teda obmedzená osobnými, hmotnými a časovými obmedzeniami sporu.

29. Aj keď však rozsudok nemá priamy účinok *erga omnes de jure*, nevylučuje sa, že rozsudok by mohol mať *de facto* účinok *erga omnes* . Aj keď Parlament nie je zo zákona povinný vykonať rozsudok vo vzťahu k úradníkom, ktorí sa nachádzajú za podobných okolností, ale nie sú

účastníkom konania, Parlament určite nie je právne vylúčený v tom, aby na týchto úradníkov uplatnil výklad európskeho práva Súdneho dvora. Bolo by to nielen úplne legálne, ale bolo by to aj v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných [10] .

30. V bode 99 rozsudku [11] ESD rozhodol, že luxemburský príspevok pre osoby so zdravotným postihnutím a európsky dvojité príspevok na nezaopatrené dieťa vyplácaný rodičom detí so zdravotným postihnutím nie sú rovnakého charakteru. Rozhodnutie Parlamentu z 25. marca 2004 bolo preto nezákonné, keď uviedol, že luxemburský príspevok priznaný zdravotne postihnutému dieťaťu sťažovateľa, ako aj európsky príspevok, ktorý bol priznaný sťažovateľovi ako otcovi tohto dieťaťa, majú rovnakú povahu. Vo svojej odpovedi sťažovateľovi zo 16. júna 2008 Parlament správne odkázal na judikatúru vo veci *Centeno Mediavilla* [12] a potvrdil, že zákonnosť európskeho opatrenia sa musí posudzovať na základe skutkových a právnych okolností existujúcich v deň jeho prijatia. V roku 2004 však relevantné skutkové okolnosti boli rovnaké ako v prejednávanej veci, a to, že syn sťažovateľa bol zdravotne postihnutý a mal nárok na luxemburský príspevok. Ombudsman nepozná žiadnu judikatúru pred vydaním rozsudku, v ktorej sa porovnával európsky príspevok na dvojité nezaopatrené dieťa a luxemburský príspevok v zmysle článku 67 ods. 2 služobného poriadku.

31. Podľa ustálenej judikatúry možno nezákonné deklaratórne akty zrušiť so spätnou účinnosťou. Vzhľadom na rozsudok *Hoogovens* [13] sa pravidlo, podľa ktorého je zrušenie prípustné len v primeranej lehote, nemusí nevyhnutne vzťahovať na takéto deklaratórne protiprávne konanie [14] .

32. V tejto súvislosti ombudsmanka poznamenala, že Parlament od dátumu rozsudku riadne zmenil svoju administratívnu prax. Hoci Parlament zrušil svoje nezákonné opatrenie s okamžitým účinkom, odmietol tak urobiť so spätnou účinnosťou a zaplatiť sťažovateľovi to, čo bolo protiprávne odpočítané v jeho prípade. Ombudsman sa však domnieval, že v prejednávanej veci by bolo primerané, aby odvolanie bolo retroaktívne, aby bolo v súlade s jeho vlastným cieľom.

33. Po prvé sa zdalo, že **iba** sťažovateľ a pán W. majú deti, ktorým sa poskytuje luxemburský príspevok. Boli preto jediní úradníci Parlamentu, ktorí mohli mať prospech z odvolania v tom čase a v budúcnosti. Situácia pána W. už bola napravená. S cieľom napraviť svoje protiprávne konanie voči sťažovateľovi ombudsman rozhodol, že Parlament by mal zrušiť svoje rozhodnutie so spätnou účinnosťou, ako to urobil v prípade pána W. po rozsudku.

34. Po druhé, hoci cieľom európskeho dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa je pomôcť úradníkom vyrovnáť sa s vysokými výdavkami potrebnými na starostlivosť o zdravotne postihnuté dieťa, luxemburský príspevok je určený na pokrytie nákladov umožňujúcich zdravotne postihnutej osobe fungovať v spoločnosti. Obe výhody majú silný sociálny cieľ. Svojím nezákonným konaním v prejednávanej veci Parlament tento cieľ poprel a ohrozil oprávnené očakávania zdravotne postihnutej osoby, pokiaľ ide o lepší život. V tejto súvislosti ombudsman pripomenul článok 26 Charty základných práv Európskej únie, v ktorom sa uvádza, že Únia uznáva a rešpektuje právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na

spoločenskom živote.

35. Napokon Parlament vo svojej odpovedi z 26. júna 2008 poukázal na zásadu právnej istoty, aby odôvodnil svoje odmietnutie zrušiť predmetné protiprávne rozhodnutie so spätnou účinnosťou. Ombudsman nebol presvedčený, že nedodržanie lehoty na podanie odvolania zo strany sťažovateľa na Súdnom dvore odôvodnilo obetovanie súkromných záujmov jeho a v konečnom dôsledku jeho zdravotne postihnutého dieťaťa. Ako Súdny dvor uviedol vo svojom „klasickom“ rozsudku SNUPAT, ktorý sa týka zrušenia protiprávneho správneho aktu, „*zásada dodržiavania právnej istoty, ktorá je dôležitá, nemôže byť uplatnená absolútnym spôsobom, ale jej uplatňovanie musí byť spojené so zásadou zákonnosti; otázka, ktorá z týchto zásad by prevládala v každom konkrétnom prípade, závisí od porovnania verejného záujmu so súkromnými záujmami. „ Pokiaľ ide o určenie práv odvolateľky, rozhodnutie o odpočte oznámené 18. septembra 2000 nadobudlo právoplatnosť so všetkými jeho finančnými účinkami, keďže nebolo napadnuté v lehote na podanie žaloby. Súdny dvor však rozhodol, že Parlament je povinný zaplatiť odvolateľovi sumy, ktoré boli neoprávnene odpočítané od jeho odmeny od 1. júla 2003, t. j. odo dňa nadobudnutia účinnosti rozhodnutia z 26. júna 2003 spolu s úrokmi. “*

36. Ombudsman sa preto domnieval, že odmietnutie odškodnenia sťažovateľa za nezákonné odpočítanie európskeho príspevku, čím sa odoprel finančná pomoc už aj tak ťažko zaťaženému rodičovi zdravotne postihnutého dieťaťa, nie je v súlade so zásadami riadnej správy vecí verejných. Išlo o prípad nesprávneho úradného postupu. Ešte zhoršila to skutočnosť, že sťažovateľ vo svojej prvej sťažnosti podľa článku 90 ods. 2 výslovne požiadal Parlament, aby pred vykonaním zrážky počkal na výsledok prípadu pána W., ale Parlament to odmietol.

37. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ombudsman predložil tento návrh odporúčania v súlade s článkom 3 ods. 6 Štatútu európskeho ombudsmana.

„Parlament by mal sťažovateľovi späť vyplatiť dvojitý príspevok na nezaopatrené dieťa za obdobie od 1. marca 2004 do 1. apríla 2005, konkrétne sumu 5 500 EUR.“

Argumenty predložené ombudsmanovi po jeho návrhu odporúčania

Odôvodnené stanovisko Parlamentu

38. Po prvé Parlament zdôraznil, že najviac rešpektuje pripomienky ombudsmana, najmä preto, že tento prípad sa týka záujmov jednotlivca. Napriek tomu však odmietla vyhovieť návrhu odporúčania.

39. Parlament uviedol, že odporúčanie ombudsmana vrátiť sumy odpočítané zo sumy dvojnásobného príspevku na nezaopatrené dieťa sa pravdepodobne týka viac ako dvoch úradníkov.

- 40.** Administratívna a právna situácia sťažovateľa sa stala právoplatnou, pretože ju nenapadol v lehote stanovenej služobným poriadkom. Podľa judikatúry súdov Únie sú lehoty na podanie sťažností a odvolaní stanovené v článku 90 ods. 2 [16] a článku 91 ods. 3 [17] služobného poriadku vecou verejného poriadku. Boli stanovené s cieľom zabezpečiť jasnosť a istotu v súdnych situáciách.
- 41.** Zásada právnej istoty, ktorá je všeobecnou zásadou európskeho práva, by sa mala chápať v tom zmysle, že správny orgán musí zabezpečiť právnu stabilitu jednotlivých súdnych situácií v priebehu času a zabezpečiť, aby uplatniteľné pravidlá boli jasné.
- 42.** Rozsudky, ktorými sa zrušuje individuálne správne opatrenie, sa nemôžu uplatniť na situácie osôb, ktoré neboli účastníkmi konania. Sťažovateľ nebol stranou rozsudku a nebol priamo dotknutý opatrením, ktoré ESD zrušil.
- 43.** Vzhľadom na význam zásady právnej istoty a najmä na požiadavku istoty v súdnych situáciách Parlament uviedol, že nie je v prospech uplatnenia rozsudku na situáciu sťažovateľa.
- 44.** Situácia sťažovateľa sa týka individuálneho práva podľa služobného poriadku. V roku 2007 vydali súdy Spoločenstva ďalšie rozsudky, ktoré viedli Parlament k zmene svojej správnej praxe s účinnosťou od dátumu rozhodnutí. Ak by Parlament rozhodol v prospech sťažovateľa, pravdepodobne by to vytvorilo precedens v rámci inštitúcie.
- 45.** Podľa judikatúry súdov Únie [18], ak by sa rozsudok uplatnil na úradníkov v podobných situáciách, opäť by sa im otvorili lehoty na napadnutie podobných rozhodnutí, a to nielen tých, ktoré boli prijaté po vydaní rozsudku, ale aj tých, ktoré boli prijaté pred dátumom rozsudku.
- 46.** Okrem toho svojvoľná lehota na účinky súdneho rozhodnutia by mohla byť sporná alebo napadnuteľná, ak by jeho retroaktívne uplatnenie bolo v rozpore so zásadami riadneho finančného a správneho riadenia.
- 47.** Parlament poukázal na to, že aj v iných oblastiach, v ktorých európske súdy uložili menovaciemu orgánu povinnosť zmeniť svoj výklad služobného poriadku, by mohli mať veľmi významné rozpočtové dôsledky. Parlament odkázal na rozsudok *Cristina Asturias Cuerno/Komisia* [19], v ktorom Súd prvého stupňa zrušil rozhodnutie menovacieho orgánu nepriznať príspevok na expatriáciu úradníkom, ktorí počas určitého obdobia pracovali ako asistenti poslancov. Ak by Parlament retroaktívne uplatnil rozsudok na situáciu sťažovateľa, úradníci, ktorých sa týka uvedený prípad, by tiež mohli požiadať Parlament o spätné vyplatenie ich príspevkov na expatriáciu.
- 48.** Judikatúra *SNUPAT*, na ktorú ombudsman odkazuje vo svojom návrhu odporúčania, stanovuje, že zásada právnej istoty nie je absolútna a jej uplatňovanie sa musí kombinovať so zásadou zákonnosti. V tom istom rozsudku však Súdny dvor rozhodol, že zásada právnej istoty môže byť prekonaná, ak posúdenie príslušného významu dotknutých *záujmov „prenesie v prvom stupni na autora tohto rozhodnutia“*. Judikatúra *SNUPAT* sa okrem toho zakladala na odlišných skutkových a právnych okolnostiach ako sťažovateľ.

49. V prejednávanej veci je však rovnováha záujmov v prospech všeobecného záujmu, aby nevznikla riziko, že Parlament môže byť povinný zrušiť správne opatrenie a zaplatiť splatné sumy so spätnou účinnosťou, ak súd Únie zruší rozhodnutie ovplyvňujúce osobné záujmy úradníka.

50. Parlament neprijal voči sťažovateľovi žiadny záväzok, pokiaľ ide o odklad svojho rozhodnutia z dôvodu prebiehajúceho konania na súdoch Európskej únie.

Posúdenie ombudsmana

51. Ombudsman vyjadruje hlboké poľutovanie nad tým, že Parlament zaujal legalistický prístup k sťažnosti podanej rodičom dieťaťa so zdravotným postihnutím bez toho, aby zohľadnil skutočnosť, že nie všetky nároky podľa služobného poriadku sú rovnaké.

52. Ombudsman nepovažuje za užitočné nadviazať ďalšie výmeny právnych argumentov s Parlamentom. Ako sa uvádza v jeho návrhu odporúčania, aj keď Parlament nie je zo zákona povinný vykonať rozsudok vo vzťahu k úradníkom, ktorí sa nachádzajú za podobných okolností, ale ktorí neboli účastníkom konania, Parlament nemá právne prekážky v tom, aby na týchto úradníkov uplatnil výklad práva Únie Súdnym dvorom.

53. V tejto súvislosti by ombudsman chcel uviesť dve poznámky. Po prvé pripomína ustálenú judikatúru [20], ktorú Parlament určite pozná, ktorá stanovuje, že výklad práva Únie poskytnutý Súdnym dvorom má retroaktívny účinok, pokiaľ Súdny dvor nestanoví lehotu týkajúcu sa účinkov svojho rozsudku na relevantný výklad [21]. Ombudsman poznamenáva, že Súdny dvor v rozsudku nerozhodol o takomto obmedzení, pokiaľ ide o výklad príslušných článkov služobného poriadku.

54. Po druhé zdôrazňuje, že rozhodnutia Súdneho dvora o individuálnych nárokoch týkajúcich sa rodinných prídavkov určených pre zamestnancov s **deťmi** so zdravotným postihnutím majú osobitný význam, aj keď nemajú účinok *erga omnes*. V tomto prípade sú dotknuté základné práva detí [22] a zdravotne postihnutých osôb [23]. Tie sú kodifikované v Charte základných práv Európskej únie a predstavujú záväzné právo EÚ. Ombudsman sa nedomnieva, že sociálna váha príspevku na expatriáciu vyplácaného úradníkovi, pretože žije v európskom hlavnom meste, a nie v jeho vlastnej krajine, je rovnaká ako v prípade dvojitého príspevku na nezaopatrené dieťa vyplácaného zamestnancom, ktorí sa musia starať o svoje zdravotne postihnuté deti. Ombudsman v tejto súvislosti konštatuje, že najvyšší súd v EÚ sa v rozsudku rozhodol, že sa nebude riadiť názorom svojho generálneho advokáta, ale rozhodne v prospech rodiča dieťaťa so zdravotným postihnutím.

55. Parlament sa domnieva, že ak prijme odporúčanie ombudsmana, mnohí úradníci, ktorých sa týka rozsudok alebo iné rozsudky vo veciach, v ktorých neboli stranou a v ktorých bol Parlament odsúdený za nezákonnosť jeho konania, požiadajú o rovnaké zaobchádzanie. Ombudsman však poukazuje na to, že prijatie návrhu odporúčania Parlamentom by

predstavovalo len precedens pre *podobné* okolnosti. Aj keď Parlament tvrdí, že medzi svojimi zamestnancami existujú viac ako dva podobné prípady, ombudsman je presvedčený, že sú stále veľmi málo.

56. Parlament sa rozhodol neakceptovať návrh odporúčania, ktorý ombudsman predložil v prospech rodiča zdravotne postihnutého dieťaťa. Parlament zastupuje európskych občanov a mal by lepšie pochopiť a rešpektovať situáciu takýchto rodičov ako ktorákoľvek iná inštitúcia. Nepodarilo sa jej to však urobiť. Okrem toho Parlament zjavne konal nespravodlivo tým, že nereagoval na žiadosť sťažovateľa o pozastavenie svojho rozhodnutia pred vydaním rozsudku. Ombudsman nemá inú možnosť, než uzavrieť prípad a urobiť kritickú poznámku nižšie.

57. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ombudsman takisto považuje za vhodné informovať Výbor pre petície Parlamentu o pozícii jeho administratívnych útvarov vo vzťahu k základným právam detí a osôb so zdravotným postihnutím.

B. Závery

Ombudsman na základe svojho vyšetrovania tejto sťažnosti uzatvára túto kritickú poznámku:

Odmietnutie **Parlamentu odškodniť sťažovateľa za nezákonné odpočítanie európskeho príspevku, čím sa odoprel finančná pomoc už aj tak ťažko zaťaženému rodičovi zdravotne postihnutého dieťaťa, nebolo v súlade so zásadami dobrej správy vecí verejných. Ešte viac to zhoršuje skutočnosť, že sťažovateľ vo svojej prvej sťažnosti podľa článku 90 ods. 2 osobitne požiadal Parlament, aby pred vykonaním zrážky počkal na výsledok prípadu pána W., ale Parlament to odmietol.**

Išlo o prípad nesprávneho úradného postupu.

Sťažovateľ a Parlament budú o tomto rozhodnutí informovaní.

P. Nikiforos Diamandouros

V Štrasburgu 18. októbra 2010

[1] Článok 67 ods. 3 služobného poriadku znie: „*Prídavok na nezaopatrené dieťa sa môže zdvojnásobiť na základe osobitného odôvodneného rozhodnutia menovacieho orgánu na základe lekárskeho dokladu potvrdzujúceho, že dotknuté dieťa trpí duševným alebo telesným postihnutím, ktoré zahŕňa vysoké výdavky úradníka.*“

[2] Článok 67 ods. 2 služobného poriadku znie: „*Úradníci poberajúci rodinné prídavky uvedené*

v tomto článku deklarujú príspevky podobného charakteru vyplácané z iných zdrojov; tieto posledne uvedené kvóty sa odpočítajú od príspevkov vyplatených podľa článkov 1, 2 a 3 prílohy VII.“

[3] Vec T-33/04 Weißenfels/Európsky parlament, Zb. 2006, s. I-A-2 – 1.

[4] Vec C-135/06 P Weißenfels/Európsky parlament, Zb. 2007, s. I-12041.

[5] Parlament vo svojej odpovedi na sťažnosť podľa článku 90 ods. 2 sťažovateľa uviedol, že zrušil rozhodnutie o znížení luxemburského príspevku na jednoduchý zákonný príspevok na dieťa, keď deti sťažovateľa dosiahli vek 26 rokov z dôvodu, že tieto dva prídavky nemajú rovnakú povahu.

[6] Vec T-147/95, Pavan/Parlament, Zb. 1996, s. I-A-291.

[7] Článok 91 ods. 3 služobného poriadku znie: „Odvolania podľa odseku 2 sa podávajú do troch mesiacov. Lehota začína:

— v deň oznámenia rozhodnutia prijatého v reakcii na sťažnosť,

— ku dňu uplynutia lehoty na odpoveď, ak odvolanie smeruje proti implicitnému rozhodnutiu o zamietnutí sťažnosti podanej podľa článku 90 ods. 2; ak sa však sťažnosť zamietne výslovným rozhodnutím po tom, ako bola zamietnutá implicitným rozhodnutím, ale pred uplynutím lehoty na podanie odvolania, lehota na podanie odvolania začína plynúť znova.“

[8] Pozri poznámku pod čiarou 4.

[9] Uznesenie Súdu prvého stupňa z 11. júla 1997: Vec T-16/97 Chauvin/Komisia, Zb. 1997, s. II-681, bod 43.

[10] ombudsmanka pripomína, že v minulosti Parlament uplatnil *erga omnes* svojim úradníkom právny výklad súdu Európskej únie v konkrétnom prípade, ktorý prejednáva. Stalo sa tak v súvislosti s prechodnými opatreniami uvedenými v prílohe XIII k novému služobnému poriadku. Takýto postup potvrdzuje, že na rozdiel od toho, čo sa teraz domnieva Parlament, je úplne zákonné, aby inštitúcia uplatnila právny výklad európskeho súdu (súdov).

[11] vec C-135/06 P, Weißenfels/Európsky parlament, Zb. 2007, s. I-12041, najmä bod 99:

„Preto príspevok podľa služobného poriadku a luxemburský príspevok nie sú podobného charakteru v zmysle článku 67 ods. 2 služobného poriadku.“

Rozsudok z 22. decembra 2008, Isabel Clara Centeno Mediavilla a i./Komisia, C-443/07 P, zatiaľ neuverejnený v Zbierke.

[13] Prípád 14/61 Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken N.V./Vysoký úrad

Európskeho spoločenstva uhlia a ocele, Zb. 1962, s. 253.

[14] Pozri vyššie uvedenú judikatúru, bod 6:

Okrem toho je potrebné rozlišovať, pretože pravidlo, ktoré vyžaduje, aby k odstúpeniu došlo v primeranej lehote, sa v závislosti od okolností líši v podstate a rozsahu. Toto pravidlo, ktoré môže mať značný význam, ak ide o rozhodnutia zakladajúce individuálne práva, má v skutočnosti menší význam, ak ide o čisto deklaratórne rozhodnutia... otázka „primeranej lehoty nemôže mať v prejednávanej veci rozhodujúci význam, ale predstavuje len jeden prvok v osobitnom záujme žalobcu na dodržiavanie zásady právnej istoty, čo je zásada, ku ktorej bol vysoký orgán viazaný a ktorý zohľadnil.“

Spojené veci 42 a 49/59 SNUPAT / Vysoký úrad, Zb. 1961, s. 1953, bod 78.

[16] Článok 90 ods. 2 služobného poriadku znie: „Každá osoba, na ktorú sa vzťahuje tento služobný poriadok, môže predložiť menovaciemu orgánu sťažnosť proti aktu, ktorý ju nepriaznivo ovplyvňuje, buď v prípade, že uvedený orgán prijal rozhodnutie, alebo ak neprijal opatrenie stanovené služobným poriadkom. Sťažnosť sa musí podať do troch mesiacov. Lehota začína plynúť:

— v deň uverejnenia aktu, ak ide o opatrenie všeobecnej povahy,

— v deň oznámenia rozhodnutia dotknutej osobe

— ku dňu uplynutia lehoty na odpoveď, ak sa sťažnosť týka implicitného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti podľa odseku 1.“

[17] Pozri poznámku pod čiarou 7.

Z 13. decembra 2001, Gevaert/Komisia, C-389/98 P, Zb. s. I-65, body 49, 55, 56 a vec T-242/94, Sergio del Plato/Komisia, Zb. 1994, s. II-961, body 18 a 20: „Rozhodnutie týkajúce sa jedného alebo viacerých kolegov žiadateľa môže... predstavovať novú podstatnú skutočnosť odôvodňujúcu opätovné preskúmanie jeho prípadu, ak sú dotknuté situácie podobné a najmä ak sa dôvody rozhodnutia, ktoré možno prijať po opätovnom preskúmaní, neodlišujú od dôvodov, ktoré odôvodňovali prijatie rozhodnutia, na ktoré sa žiadateľ odvoláva ako novú skutočnosť.“

[19] Pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. júna 2007, Cristina Asturias Cuerno/Komisia, T-473/04, zatiaľ neuverejnený v Zbierke. Táto vec sa týkala priznania príspevku na expatriáciu úradníkom alebo zamestnancom, ktorí pracovali ako asistenti poslancov počas referenčného obdobia stanoveného v článku 4 ods. 1 písm. a) prílohy VII služobného poriadku.

[20] ombudsmanka pripomína, že v právnych diskusiách sa odkazy na judikatúru týkajúcu sa zásad práva EÚ uvádzajú analogicky, a nie preto, že okolnosti prejednávaneho prípadu sú rovnaké ako v prerokúvanom prípade.

Rozsudok z 11. júla 1988, Blaizot/University of Liege a i., C24/86, Zb. s. I-379, bod 27 a tam citovaná judikatúra.

[22] Pozri článok 24 (Práva dieťaťa) Charty základných práv Európskej únie (http://www.europarl.europa.eu/charter/default_en.htm) [Prepojenie].

„1. Deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Takéto názory sa zohľadnia v záležitostiach, ktoré sa ich týkajú, v závislosti od ich veku a vyspelosti.

2. Pri všetkých opatreniach týkajúcich sa detí, či už prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, sa musí v prvom rade brať do úvahy najlepší záujem dieťaťa.

3. Každé dieťa má právo pravidelne udržiavať osobný vzťah a priamy kontakt s oboma svojimi rodičmi, pokiaľ to nie je v rozpore s jeho záujmami.“

[23] Pozri článok 26 (Integrácia osôb so zdravotným postihnutím) Charty základných práv Európskej únie:

„Únia uznáva a rešpektuje právo osôb so zdravotným postihnutím využívať opatrenia určené na zabezpečenie ich nezávislosti, sociálnej integrácie a integrácie v zamestnaní a účasti na spoločenskom živote.“